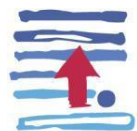

Η Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη ως πλαίσιο Εκπαίδευσης Νεοδιορισθέντων Εκπαιδευτικών: Ποιοτικοί Εκπαιδευτικοί για Ποιοτική Εκπαίδευση
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ/ΠΑΙΔΙ/0308(ΒΙΕ)/07

Εργαστήριο με θέμα:
Η χαρτογράφηση εννοιών ως εκπαιδευτικό εργαλείο στα πλαίσια του ΝΑΠ της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη

Δρ Στέλλα Χατζηαχιλλέως,
Μέλος Παιδαγωγικής Ομάδας, ΚΠΕ Αθαλάσσας, ΠΙ

Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Πεδουλά,
4 - 5 Φεβρουαρίου 2012

Ίδρυμα
Πρώτησης
Έρευνας

ΔΕΣΜΗ 2008

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο
οι ιδέες μας, πράξη και ανάπτυξη

FREDERICK
RESEARCH CENTER

Τι είναι ο εννοιολογικός χάρτης;

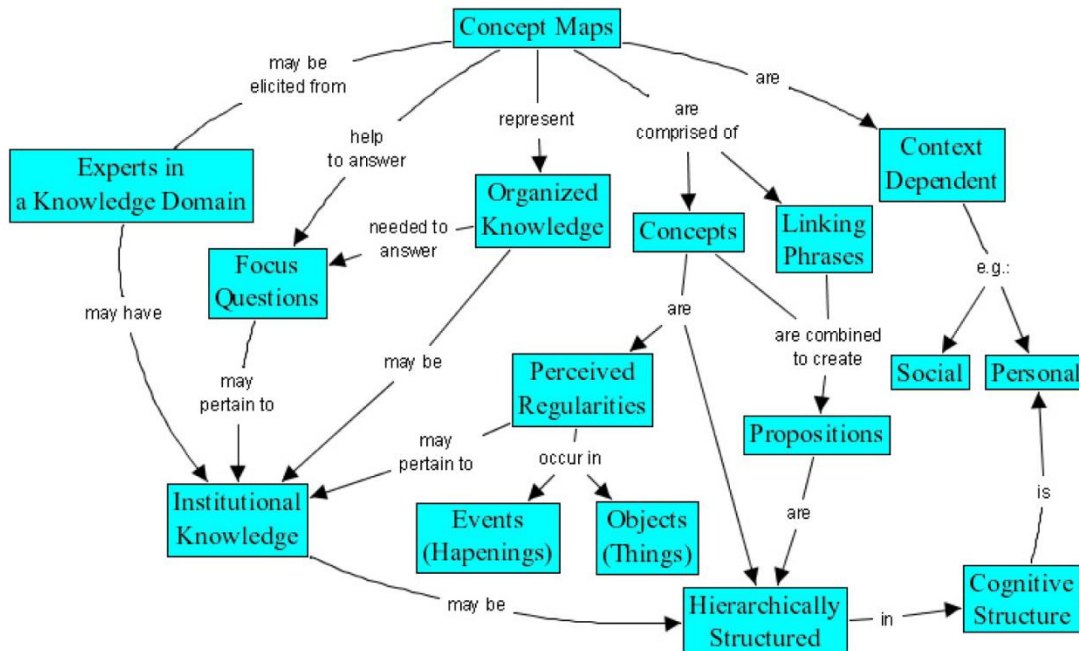
- Δίκτυο από κόμβους, έννοιες και συνδέσμους που αναδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίο οι κόμβοι συνδέονται μεταξύ τους.
- Μοντέλο έκφρασης νοητικών σχημάτων των μαθητών
- Εργαλείο διδασκαλίας και μάθησης

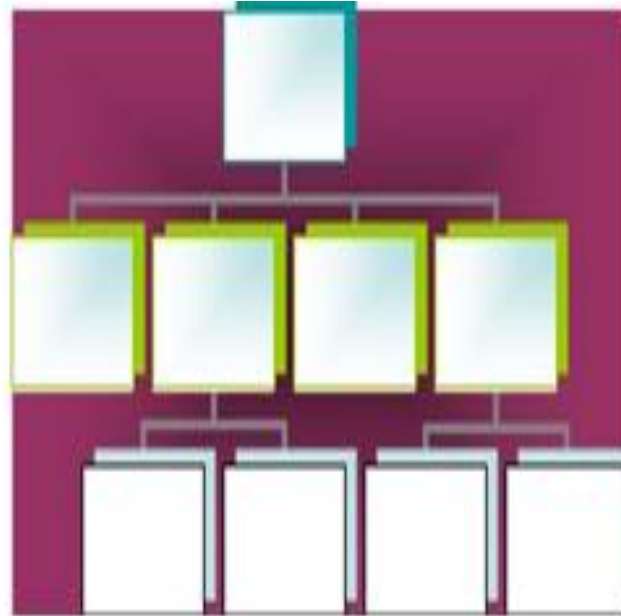
Μορφές εννοιολογικών χαρτών

A.

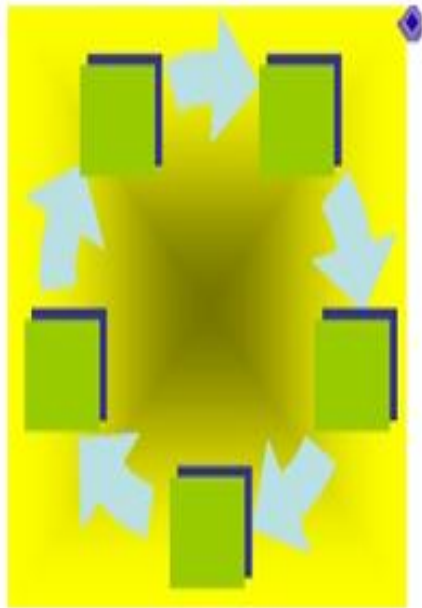
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΡΑΧΝΗΣ

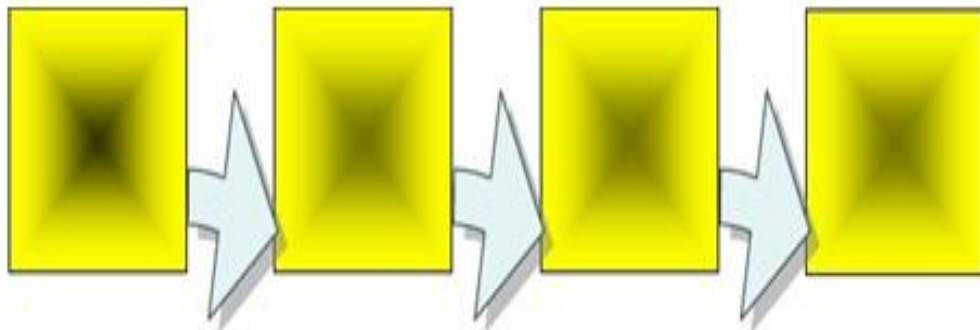
B.

**ΙΕΡΑΡΧΙΚΟΙ
ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΙ
ΧΑΡΤΕΣ**

Γ.

**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΡΟΗΣ**

Η εννοιολογική χαρτογράφηση στην εκπαιδευτική διαδικασία μπορεί να αποτελέσει

- Μαθησιακή στρατηγική
- Διδακτική στρατηγική
- Εργαλείο αναπαράστασης και αξιολόγησης του τι γνωρίζουν οι μαθητές
- Μεταγνωστικό εργαλείο- μέσω διαδικασίας αναπαράστασης και συσχέτισης των απεικονιζόμενων εννοιών σε χάρτη, οι μαθητές μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν.

Δραστηριότητες εννοιολογικής χαρτογράφησης στην τάξη

- Κατασκευή εννοιολογικού χάρτη αποκλειστικά από τους μαθητές
- Διόρθωση ενός δοσμένου χάρτη (τροποποιήσεις/διαγραφές στις δοσμένες έννοιες και σχέσεις)
- Επέκταση δομημένου χάρτη εννοιών
- Συμπλήρωση ημιδομημένου χάρτη με έννοιες και συνδέσμους

Διαδικασία κατασκευής εννοιολογικού χάρτη

1. Προπαρασκευαστικό στάδιο

- Πώς λειτουργεί;
- Τι περιλαμβάνει;

2. Κατασκευαστικό στάδιο

- Προσδιορισμός κομβικού ερωτήματος
- Προσδιορισμός εννοιών που σχετίζονται με το ερώτημα
- Οργάνωση/ κατάταξη εννοιών
- Κατασκευή προκαταρκτικού χάρτη
- Αναζήτηση σύνθετων συνδέσεων
- Αναθεώρηση εννοιολογικού χάρτη
- Ολοκλήρωσή εννοιολογικού χάρτη
- Αξιολόγηση χάρτη

Χρησιμότητα χαρτογράφησης εννοιών στην Π.Ε.

- Συνειδητοποίηση από μαθητές της πολυδιάστατης φύσης των οικολογικών ζητημάτων
- Σύνδεση μεταξύ οικολογικών ζητημάτων
- Διάγνωση αρχικών και τελικών αντιλήψεων μαθητών
- Οργάνωση πληροφοριών/ γνώσεων
- Προώθηση κατανόησης εννοιών και ουσιαστικής μάθησης (meaningful learning)
- Εργαλείο που εστιάζει στην εξωτερίκευση και ανάπτυξη εννοιολογικών σχημάτων των μαθητών

Κατασκευή εννοιολογικών χαρτών σχετικών με οικολογικά ζητήματα

ΘΕΜΑΤΑ

- Τουρισμός
- Έλλειψη νερού